

Lynn Ransom

Bernardijanski korijeni u Bonaventurinom *Lignum vitae*: vizualni dokaz na primjeru *Verger de Soulas* (Pariz, Bibliothèque nationale de France, fr. 9220)

Dobro je poznat utjecaj znamenitog cistercitskog teologa, svetog Bernarda iz Clairvauxa, na razvoj franjevačke duhovnosti. Ipak, često se njegovo stajalište protiv korištenja slika u pobožnosti ne slaže s franjevačkom ovisnošću o stvarnoj ili zamišljenoj slici u vjerskim službama Reda. Imajući na umu tu kontradikciju, ovaj rad polazi od malog detalja na prilično kompliciranoj ilustriranoj kopiji grafičkog prikaza, poznatog kao *Lignum vitae*, koji se direktno obraća ulozi Bernardove duhovnosti u franjevačkim vjerskim službama. Grafički je prikaz strukturirano serijsko razmišljanje o Kristovom životu, utemeljeno na istoimenom traktatu svetog Bonaventure. Grafički prikaz, iz rukopisa nastalog oko 1290., poznat kao *Verger de soulas* (Pariz, BNF fr. 9220), sadrži „portret“ svetog Bernarda kako se moli u podnožju drveta na kojemu je pričvršćeno Kristovo tijelo. U ikonografiji grafičkog prikaza neobična je prisutnost Bernarda u podnožju *Lignum vitae*. Stoga njegovo pojavljivanje nameće dva pitanja o kojima se raspravlja u ovom radu: zašto je taj cistercitski svetac prikazan na ovom franjevačkom grafičkom prikazu te što znači prikaz teologa, koji je poznat po svojem odbacivanju slika u vjerskom štovanju, kako obožava sliku raspetog Krista? Zaključuje se kako Bernardovo mjesto u ovoj minijaturi ukazuje na činjenicu da je Bonaventura izravno posudio temu štovanja Kristova života iz cistercitske 43. propovijedi o Pjesmi nad pjesmama te da ta propovijed pomaže rasvijetliti ulogu pobožne slike u Bernardovoj teologiji i franjevačkoj vjerskoj službi.

Prijevod s engleskog: Barbara Španjol-Pandelo